

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРАНСПОРТ И ВРСКИ
ДРЖАВЕН КОМУНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ

ПРОГРАМА ЗА ПРАКТИЧНА РАБОТА И ОБУКА НА
РАБОТНОТО МЕСТО ЗА СТЕКНУВАЊЕ СО ЛИЦЕНЦА ЗА
ИНСПЕКТОР

Дел. Бр. 08-28/1
Датум: 05-01-2024
Место: Скопје

М-р Sali Ajdini
[име и презиме]
в.д Директор
[функција / звање на раководител на инспекциска служба]
[потпиш]

Во согласност со член 42 став (6) од Законот за инспекциски надзор ("Службен весник на Република Северна Македонија бр. 102/2019,") и Правилникот за формата и содржината на програмите за обука за стекнување со лиценца за инспектор ("Службен весник на Република Северна Македонија бр. 238/2019), в.д директорот на Државниот комунален инспекторат, донесува: Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор

Вовед

Со донесувањето на Законот за инспекциски надзор е воспоставен целосно нов систем за стекнување со лиценца за инспектор во инспекциските служби во Република Северна Македонија. Ваквиот систем ја препознава важноста на практичната работа и обуката, под надзор на ментор во создавањето на професионални и компетентни инспектори, кои претставуваат една од основните алатки во успешно спроведување на законските и подзаконските акти во државата.

Обуката за стекнување со лиценца за инспектор се спроведува врз основа на програма за обука и се состои од два дела во вкупно траење од 12 месеци и тоа:

- 1) Три месеци интерактивна обука и
- 2) Девет месеци практична работа и обука на работно место, под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен.

Интерактивната обука се организира според Програма за интерактивна обука која ја донесува Инспекцискиот совет на Република Северна Македонија.

Практичната работа и обука на работно место, под надзор на ментор ја донесува директорот односно раководителот на инспекциската служба.

По завршувањето на девет месечната практична работа и обука на работно место, под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен кандидатот за инспектор, избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за превземање на административен службеник, се полага практичниот дел од испитот за стекнување со лиценца за инспектор, се полага во првата закажана испитна сесија, врз основа на член 43 став (5) од Законот за инспекциски надзори и Правилникот за начинот за спроведување на испитот за стекнување со лиценца за инспектор ("Службен весник на Република Северна Македонија, бр. 238/2019).

Со Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, се опфатени соодветни теми од 7-седум модули **за државни комунални инспектори.**

Цел на програмата за обука

Главната цел на Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, е изградување на основните компетенции и вештини на кандидатите за инспектори, со што ќе се овозможи правилно воведување

во работата, постигнување на високи перформанси и помош во професионалниот развој на идните инспектори, кои се избрани преку постапка за вработување или преку постапка за превземање на административен службеник.

(1) Програмата има општи и специфични цели.

а) Општи цели на програмата се:

- извршување на работата за успешно самостојно извршување на работните задачи,
- развивање на високо ниво на знаење, вештини и однесување при извршување на инспекцискиот надзор,
- изградба на личниот интегритет на инспекторите и
- изградба на интегритетот на идните инспектори.

б) Специфични цели на програмата се:

- Стекнување знаења за материјалните закони во пракса доверени во надлежност на соодветните инспектори, применувајќи ги при тоа соодветни процедури пропишани со пропратните прописи наведени во програмата.

в) Целна група

Според својот делокруг на работа учесниците на обуките ќе бидат :

- Државните комунални инспектори

Реализацијата на Програмата за обука ќе обезбеди идните инспектори да поседуваат единствен и унифициран збир на знаења и вештини, кои се од суштествено значење за нивната идна работа и значително ќе придонесат за подобрување на меѓусебната соработка и комуникација.

Области и теми за обука

Согласно законските прописи, Програмата опфаќа повеќе теми за стекнување знаења и вештини, распределени во неколку области, според делокругот на надлежности што се утврдени според одредбите на материјалните закони, распоредени во неколку области односно модели, по кои постапуваат инспекторите во инспекциската служба.

Програмата опфаќа 9-девет месеци односно 1080 наставни часови (9 месеци *20 работни денови *6 часа)

Област 1-Законодавство

Модул 1- Закон за комунални дејности

- Тема 1.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби

- Општи одредби
- Услови за вршење на комунална дејност
- Објекти на комунална инфраструктура
- Финансирање и развој на комунални дејности
- Тема 1.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 1.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 10 дена учење

Модул 2- Закон за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води

- Тема 2.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Услови и начин на вршење на дејноста
 - Изградба, одржување и заштита на водоснабдителен и канализационен систем
- Тема 2.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 2.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 10 дена учење

Модул 3- Закон за управување со отпадот

- Тема 3.1- Начела и организација
10 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Видови и класификација на отпад
 - Стратегија, планови и програми за управување со отпадот
 - Општи правила за управување со отпадот
 - Правила за управување со опасен отпад и управување со неопасен отпад
 - Дозволи за вршење на дејност за управување со отпад

- Тема 3.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
10 дена предавања/вежби
 - Назор и надлежни органи
 - Делокруг на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 3.3- Прекршочни одредби
10 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 10 дена учење

Модул 4- Закон за гробишта и погребални услуги

- Тема 4.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Управување со гробишта
 - Погребални услуги
- Тема 4.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 4.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 10 дена учење

Модул 5- Закон за јавните патишта

- Тема 5.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Одржување на јавните патишта
 - Заштита на јавните патишта
- Тема 5.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 5.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 5 дена учење

Модул 6- Закон за забрана и спречување за вршење на нерегистрирана дејност

- Тема 6.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Вршење нерегистрирана дејност
 - Ogласување
- Тема 6.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 6.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 5 дена учење

Модул 7- Закон за домување

- Тема 7.1- Начела и организација
5 дена предавања/вежби
 - Општи одредби
 - Управување со стамбени згради
 - Заедница на сопственици
 - Регулаторна комисија за домување
- Тема 7.2- Права, обврски и овластување на инспекторите
5 дена предавања/вежби
 - Назор
 - Овластувања на државниот комуналниот инспектор
 - Мерки на државниот комуналниот инспектор
- Тема 7.3- Прекршочни одредби
5 дена предавања/вежби
 - Прекршочна постапка
 - Прекршочни одредби

+ 10 дена учење

Причини за предвидените обуки

Со Законот за инспекциски надзор е утврдено дека Инспекцискиот совет и инспекциската служба ќе „воспостават и одржуваат систем за стручно усовршување и обука на кандидати за инспектори во инспекциските служби“ а последователно Инспекцискиот совет ќе донесува: „Програма за интерактивна обука за стекнување со лиценца за инспектор“ и Програма за испит за лиценца за инспектор-општ дел, а инспекциската служба (Државниот комунален инспекторат), покрај оваа програма ќе донесува и „Програма за испит за лиценца за инспектор- практичен дел“.

Главната причина за обуките на работно место на кандидатите за инспектор е потребата од изградба и зајакнување на капацитетите на државната администрација за доследно спроведување на законските прописи во Република Северна Македонија, како еден од клучните предуслови во евроинтегративните процеси на државата.

Предвидените обуки и теми за обука на инспекторите се резултат на потребите за стручно усовршување и обука, со која се идентификувани најрелевантните потребни теми за обука, но и најефикасните методи за спроведување на обуките за инспекциската служба.

Целта на Државниот комунален инспекторат е преку обуките и стручното усовршување да се вршат организирани, ефикасни, квалитетни, функционални инспекциски надзори од соодветната област на делување на територијата на Република Северна Македонија, зајакнување на владеењето на правото и спречување на организиран криминал.

Финансирање

Финансирањето на спроведувањето на Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, ќе се организира со средства од Буџетот на Република Северна Македонија, наменски предвидени и распределени во буџетот на Државниот комунален инспекторат.

Начин и времетраење на реализација

Програмага за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, ќе се реализира во класична училишница (опремена со соодветни технички материјали и опрема), и на терен (следење на инспекциски надзори спроведувани од инспекторите на Државниот комунален инспекторат).

Програмата ќе ја реализираат, односно обуките, ќе бидат изведувани од раководни инспектори, а доколку такви нема, тогаш инспектор од ниво В1, со најмалку пет години искуство како инспектор.

Директор

Директорот на Државниот комунален инспекторат, ја одобрува обуката и врши надзор над нејзината имплементација; дава согласност за менторство; одобрува интерни акти поврзани со обуката; номинира обучувачи-ментори од редот на вработените (од раководните инспектори), а доколку такви нема, тогаш инспектор од ниво В1, со најмалку пет години искуство како инспектор и ги идентификува можните извори на финансирање, неопходни за да се имплементира обуката.

Ментор

Обучувачот-менторот, изготвува нацрт пропис за обука; ги идентификува целните групи (на кандидатите за инспектори, кои се избрани преку постапка за вработување или преку постапка за превземање на административен службеник); го организира процесот на обука; изготвува план за реализација; врши мониторинг на нивната имплементација; обезбедува соодветна литература за целите на обуката.

Главната улога на менторот е преку реализирање на менторската програма да се пренесат знаења, искуство, а со нејзино реализирање да се овозможи професионален развој на кандидатот за инспектор.

ОДГОВОРНОСТИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ПРОГРАМАТА

1.1. Одговорности на кандидатот за инспектор:

- Да покаже интерес и мотивација за спроведување на обуката;
- Да ги заврши сите задачи или активности што се договорени со менторот во дадениот временски рок;
- На време да доаѓа на менторските состаноци и да го почитува времето на менторот;
- Во разумен период пред одржување на менторскиот состанок да го известат менторот ако не може да учествува на менторскиот состанок, или ако не ја завршил работата/задачата дадена на претходниот менторски состанок;
- Да биде подготвен отворено да дискутира за проблемите поврзани со работата и за другите проблеми што влијаат врз неговата работа и
- Да се однесува доверливо кон она што се дискутирало на менторскиот состанок.

1.2. Одговорности на менторот:

- Да одржува менторски состаноци и составува записници од истиот со насоки за следниот состанок, согласно динамиката одредена со оваа програма;
- Да покаже интерес и разбирање за кандидатот, да разговара, да му пренесува вештини, знаења и искуства на кандидатот за инспектор, да му помага за самостојно извршување на задачите, да го охрабрува и поддржува, да му дава совети и упатства за завршување на зададените задачи;
- Да ја следи работата на кандидатот и да ги евидентира неговите активности, врз основа на кои ќе даде оценка за покажаните резултати за време на обуката;
- Менторот не треба да ги извршува работните задачи на кандидатот и
- Менторот треба да идентификува соодветни програми за обука на кандидатот.

Вкупното времетраење за спроведување на обука за стекнување на лиценца за инспектор, под надзор на ментор во инспекциската служба каде е вработен кандидатот за инспектор, избран преку постапка за вработување и кандидатот за инспектор вработен преку постапка за превземање на административен службеник, изнесува девет месеци односно 180 работни денови или 1080 часови.

ДНЕВНАТА програма е препорачано да биде концепирана согласно следните елементи:

- Еден работен ден од обуката да трае 6 часа (со вклучени паузи од вкупно час и половина)
- На крајот од секоја обука 20 минути ќе бидат посветени за Евалуација на обуката.

Кандидатите за инспектор, по завршување на секој модул-тема, континуирано ќе бидат следени и оценувани за што се планира да се врши проверка на примената на знаењето и тоа преку еден од следните начини: завршни тестови, усни презентации, студии на случај и слично, со цел насочување на кандидатите и обезбедување помош за полагање на завршниот- практичен испит за стекнување со лиценца за инспектор.

Успешноста во следењето на обука по модел-тема од сесија, ќе се обезбедува од завршни тестови, усни презентации, студии на случај и слично, а за успешно завршената обука по модел-тема од сесија, ќе се смета доколку кандидатот за инспектор точно одговори на најмалку две третини од поставени прашања, ако успешно ја завршил студијата на случај, како и други методи на утврдување на неговата успешност, врз основа на интересот за зададените задачи од страна на менторот.

Секоја Тема од Програмата, ќе биде детално разработена со План за обука, кој ќе содржи:

- Назив на модулот-темата и вкупен број на часови

- Конкретни цели на модулот-темата
- Структурирање на содржината на обуката
 - o Наслов на темата
 - o Број на часови
 - o Конкретни цели на темата
- Методи на обучување и активности за учење
 - o Активности на кандидатот за инспекторот
 - o Активности на обучувачот-менторот

Литературата која ќе се користи на обуките се делови од горенаведените Законски прописи, како и други материјали и опрема.

Во текот на обуката ќе се употребуваат следните методи и техники:

- Дискусија и разговор
- Интернет пребарувања
- Power point презентации

Реализацијата на Програмата за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор, го организира и спроведува Државниот комунален инспекторат.

Прилог кон програмата

Во Табелата бр. 1 на прегледан начин е прикажана содржината на програмата, времетраењето на темите, начинот на нивна реализација и временски распоред за нивно реализирање

Табела 1 Табеларен приказ на обуките

Бр.	Модул/Тема	Број на денови	Начин на реализација	Проценети финансиски средства
1	Модул 1- Закон за комунални дејности	15+10		
	Тема 1.1- Начела и организација	5	училница	
	Тема 1 2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	5	училница	
	Тема 1.3- Прекршочни одредби	5	училница	
2	Модул 2 Закон за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води	15+10		

Бр.	Модул/Тема	Број на денови	Начин на реализација	Проценети финансиски средства
	Тема 2.1- Начела и организација	5	училница	
	Тема 2.2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	5	училница	
	Тема 2.3- Прекршочни одредби	5	училница	
3	Модул 3- Закон за управување со отпадот	30+10		
	Тема 3.1- Начела и организација	10	училница	
	Тема 3.2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	10	училница	
	Тема 3.3- Прекршочни одредби	10	училница	
4	Модул 4- Закон за гробишта и погребални услуги	15+10		
	Тема 4.1- Начела и организација	5	училница	
	Тема 4.2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	5	училница	
	Тема 4.3- Прекршочни одредби	5	училница	
5	Модул 5- Закон за јавните патишта	15+5		
	Тема 5.1- Начела и организација	5	училница	
	Тема 5.2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	5	училница	
	Тема 5.3- Прекршочни одредби	5	училница	
6	Модул 6 Закон за забрана и спречување за вршење на нерегистрирана дејност	15+5		
	Тема 6.1- Начела и организација	5	училница	
	Тема 6.2- Права, обврски и овластувања на инспекторите	5	училница	
	Тема 6.3- Прекршочни одредби	5	училница	
7	Модул 7- Закон за домување	15+10		
	Тема 7.1	5	училница	
	Тема 7.2	5	училница	
	Тема 7.3	5	училница	
	Вкупно.	180 работни денови		

Подготвили и одобрил: Ристо Георгиев Раководител на Одделение за инспекциски надзор

Одделение за инспекциски надзор
Јануари, 2024 година

Архивски број: 08-28/2

До: Инспекциски Совет
ул. Даме Груев бр.3 блок2 локал5
Скопје

Предмет: Достава на Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор и Програма за испит за лиценца за инспектор-практичен дел

Почитувани,

Согласно член 42 став 6 и член 43 став 5 од Законот за инспекциски надзор в.д. Директорот на Државниот комунален инспекторат донесе Програма за практична работа и обука на работно место за стекнување со лиценца за инспектор и Програма за испит за лиценца за инспектор-практичен дел.

Програмите Ви ги доставуваме на информирање.

Со почит.

в.д. Директор
М-р Sali Ajdini

Изработил: Бранкица Николоска
Контролирал и одобрил: Ристо Георгиев Рак. на одд. За инспекциски надзор

Бранкица